

Enkele kritische kanttekeningen bij het artikel van K. van Leeuwen en B.S. Mijlpaal "De top-40 der Nederlandse mathematische besliskundigen en systeemtheoretici" Kwantitatieve Methoden 11 (1983) pag. 5 - 11

P. van Beek

In het laatste nummer van ons tijdschrift Kwantitatieve Methoden (KM 11 (1983)) viel mijn oog op een artikel van de hand van de auteurs K. van Leeuwen en B.S. Mijlpaal.

Gaarne wil ik enkele kritische opmerkingen bij dit artikel plaatsen. Degenen die zich in Nederland met Operationele Research bezighouden vormen wel een zeer bonte populatie. Men kan op een aantal manieren deze populatie beschrijven.

In de eerste plaats is er een indeling naar *herkomst* te maken (grotendeels *universitair* en *bedrijfsleven*). Over deze indeling is in de loop van de tijd al erg veel geschreven.

Beschouwt men het gedeelte "universitair" van de populatie wat nauwkeuriger dan kan men hier ook weer grotendeels twee soorten mensen in onderscheiden: in de eerste plaats mensen die primair geïnteresseerd zijn in dat gedeelte van de wiskunde waar de Operationele Research gebruik van maakt of kan maken. Daarnaast zijn er mensen die weliswaar sterk geïnteresseerd zijn in theoretische ontwikkelingen die voor de OR relevant zijn maar toch het hoofdaccent leggen op het *operationaliseren* (en *integreren* in andere disciplines) van verworven kennis ten behoeve van de *echte* praktijkproblemen. Deze laatste categorie had Dr. E. v. Spiegel vooral op het oog toen hij sprak over *mission-oriented research* op de jubileum bijeenkomst van de SOR (KM 11 (1983), pag 120 - 128).

Voor alle duidelijkheid: beide categorieën hebben hun eigen bestaansrecht en kunnen (en moeten) elkaar wederzijds aanvullen en beïnvloeden. Representanten van beide categorieën zijn ruim vertegenwoordigd op de ledenlijst van de werkgemeenschap "Mathematische Besliskunde en Systeemtheorie".

Nu terug naar de "top-40". Door publicatie van deze "top-40" wordt (misschien door de auteurs onbedoeld) de suggestie gewekt van een rangorde die gezien bovenstaande slechts betrekking zou kunnen hebben op de categorie mensen wier primaire interesse dat gedeelte van de wiskunde betreft waarvan de Operationele Research gebruik maakt of kan maken. De rangorde zou kunnen indiceren welke mensen in een bepaalde periode het meest onderzoeksproductief zijn geweest zowel in kwalitatieve (voor zover dit meetbaar is) als in kwantitatieve zin.

Bij mij rijst dan de vraag wat er met deze "top-40"-lijst gaat gebeuren en welk doel zij dient. Ik heb de stellige verwachting dat de lijst *oneigenlijk* gebruikt gaat worden b.v. bij sollicitaties van jonge onderzoekers (al dan niet behorend tot de top-40) naar functies waarin vooral het *operationalisieren* van bestaande kennis voorop staat. Bij duidelijke onderzoeksfuncties zou de lijst misschien informatie kunnen verschaffen, hoewel het nog maar de vraag is hoe betrouwbaar deze is. Maar hoeveel van deze functies zijn of worden anno 1983 vacant?

Echter bij sollicitatie naar functies (binnen de eerder besproken tweede categorie) waarin zaken als: vaardigheid in computergebruik, vak kennis op het gebied van de OR en oog hebben voor nieuwe toepassingsgebieden waarin OR een rol kan spelen, zal een "top-40"-lijst als selectie-instrument zeker falen.

Mede het gevaar dat dit soort oneigenlijk gebruik van de lijst met zich meebrengt, inspireerde mij tot het schrijven van dit artikel.

Ter afsluiting wilde ik nog twee opmerkingen kwijt. De eerste betreft de zorgvuldigheid waarmee de tijdschriften geselecteerd zijn. Op deze lijst ontbreekt b.v. een tijdschrift als "Methods of Operations Research" waarin vele landgenoten hun (in het engels gestelde) pennevruchten hebben gepubliceerd. Dit tijdschrift houdt er een degelijk referee-systeem op na.

In mijn laatste opmerking moet mij het volgende van het hart. Ik vind het publiceren van dit soort overzichten ongelukkig en onder *pseudoniem* hoogst verwerpelijk. Waarom niet gewoon onder eigen naam publiceren? Of denken de auteurs dat bekendheid van hun identiteit hun eigen naam zal schaden? Zover is het in dit land nog niet. Gelukkig maar!

Vakgroep Wiskunde, Sectie Operationele Analyse,
De Dreijen 8, 6703 BC WAGENINGEN
(telefoon: 08370 - 82387)

Ontvangen: 22 -9-1983